

Hétfői Napló

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 300, negyedévre 80, 1 óra 30 K

POLITIKAI HET-LAP

MEGJELENIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADOMIVAT L. VIII.,

RÓCK SZILÁRD-U. 3. TELEFON JÓZSEF 2-96

Numerus clausus, szabadkőműves-páholyok és a gyulafehérvári koronázás a külügyi bizottság előtt

Nyolcórás ülések mellett tárgyalják a pénzügyi javaslatokat Propper Sándor nyilatkozata a házszabályrevizióról

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Az elmúlt hét súlyos politikai nyilatkozatok jegyében állott s a jelek szerint a nyilatkozatháború folytatódik ezen a héten is. A támadás Bethlen miniszterelnök hódmezővásárhelyi beszédével kezdődött, melyben az ellenzéki szövetséget **szaboloblokknak** nevezte s többek között azt mondta, hogy **Rassay Károly** mögött az októberisták állanak. A hódmezővásárhelyi beszédre a szövöttekett ellenzék csütörtökön válaszolt s azóta több nyilatkozat hangzott el Bethlen István gróf és néhány kormánypárti politikus forradalmi szerepléséről. A miniszterelnök, aki szombaton Mezőhegyesre utazott el, az utóbbi nyilatkozatokat **eladósztatlanul hagyta**, jóllehet ezek úgy reá, mint másokra súlyos állításokat tartalmaznak, úgy hogy minden bizonnyal megragadja az alkalmát visszatarthatása után arra, hogy megcáfolja az ellene felhozott adatokat.

Politikai körökben mindenesetre megállapítják, hogy bármennyire érdekesek ezek a forradalmi szereplelélezések, semmiképp sem alkalmasak a parlamenti nyugodt atmoszféra megteremtésére. Az ellenzéknek sulyosan sérelmezik a kormányt és a kormánypártokat állandóan provokáló magatartását és az, a meggyőződés kezd kialakulni, hogy **ezzel a kormány mintegy előre meg akarja okolni a házszabályszigorítást**. Eppen ezért az a feltételek jutott érvényre, hogy az ellenzéki padokban ülő képviselőknek a lehetőség szerint nem kell a provokálásokra reflektálni.

Propper Sándor a házszabályszigorításról

Ami a házszabályszigorításról illeti, a kormányt feltett szándéka, hogy a karácsonyi szünet után naprendre tüzeti **Eörfy Imre**nek már régebben benyújtott indítványát az 1908-as Tisza-féle házszabályok életbeléptetésére vonatkozóan. Az egész ellenzéki oldal **veszedelmes lépésnek tartja ezt a szándékot** és bár mindaddig, amíg ennek aktualitása komolyan szóba nem kerül, nem foglalkozik behatóan a kérdéssel, — bizonyos, hogy

a házszabályrevizió hónapokig tartó elkeseredett parlamenti harcot vonhat maga után, amely minden produktív munkát lehetetlenné tesz.

Ezt bizonyítja Propper Sándor szociáldemokrata képviselőnek a Hétfői Napló munkatársa előtt tett alábbi nyilatkozata:

— Egészen természetes, hogy a szövöttekett ellenzék a házszabályszigorítás esetén **a legheszebb harcot indítja meg. A parlamenti szótiszabadságot nem engedjük megbotlyagolni. A házszabályszigorítás szükségét nem látjuk igazoltnak** semmivel, mert ha a tárgyalások nem haladnak a kívánt mederben, úgy ennek oka a kormány. Hogy ez így van, **legjobban mutatja a házszabályoknak az a kezelése, amelyre mostandban látunk példákat.**

Nyolcórás ülések a láthatáron

Ea a hét különben esendes vitával, a kultuszminiszter akadémiai javaslatának tárgyalásával indul. Mint érdekességet megemlítjük, hogy a javaslat bizottsági tárgyalása alkalmával a **szociáldemokrata párt javaslatára járult hozzá a bizottság, hogy a Magyar Tudományos Akadémiának miniatűrnyolcórás koronát adjon, amelynek a koronázás segélyt tizenkét millióra emelék fel.** Az akadémiát a javaslat letárgyalása után sor kerül a pénzügyi javaslatokra és még ezen a héten a Ház elé terjesztik a kormány a költségvetési felhatalmazásról szóló javaslatot.

Értesülésünk szerint a kormány egy a pénzügyi javaslatokat, mint az indennitást a sürgőség kimondásával nyolcórás üléseken kívánja tárgyalni.

Politikai körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg a **külügyi bizottság összehívása iránt**; amelyre néve a szövöttekett ellenzék körében indult meg a mozgalom. A bizottság összehívása csütörtökre vagy péntekre várható, mert az összehíváshoz szükséges aláírásokat a képviselő távolléte miatt eddig nem

lehetett összeszedni. A bizottsági ülés bőve kedni fog politikai piktatériákban, mert nem csupán az ellenzéki képviselők, de **kormánypártiak is kényes kérdésekre várnak feleletet.**

Mindeneelőtt kimerítő tájékoztatást kér az ellenzék a külügyi kormányzattól az ország külpolitikai helyzetéről illetően.

Az egyes kérdések körül, mint érdekességet említtük meg azt, amely szerint

a szövöttekett ellenzék megintertpóllálja a külügyminisztert genyi nyilatkozatáról és a numerus clausus, valamint a szabadkőműves páholyok ügyének ügyének genfi interpretálásáról s ezeknek kapesán szóba fog kerülni **Reversion svájci szabadkőműves nagymester és népszövetségi delegátus budapesti látogatása is.**

Szilágyi Lajos kérdés a külügyi bizottságban

Szilágyi Lajos pártönkivüli ellenzékéről a kérdésről így nyilatkozott a Hétfői Napló munkatársának:

— Nekem is volna egy pár kérdés a külügyi kormányzathoz. Ha a külügyi bizottságot bárki kezdeményezésére összehívják, úgy szóvá fogom tenni azokat a lépéseket, melyeket a román kormány a gyulafehérvári koronázás alkalmából mondott parlamenti beszédem retorizójaképpen tett, de **szóvá teszem azokat a lépéseket is, amelyeket a román kormány fellépése után a magyar kormány tett Bukarestben.**

Egy vidéki kereskedő minden ok nélkül megvert az éjjel egy rendőrt

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Vasárnap éjszaka a Dohány-utca és a Kertész-utca sarkán posztoló rendőrszemlet egy vidéki kereskedő minden ok nélkül megtámadta és megsebesítette. A kereskedőt előállításították a főkapitányságra, ahol hatóság elleni erőszak miatt letartóztatták.

Alföldi János rendőr vasárnap éjszaka a szalásos elrkáló környát végezte, amikor hirtelen elibéje topant egy jól öltözött férfi és így szólt a rendőrhoz:

— Biztos ur, merre van a San Remo-szálloda?

A rendőr megmondta, hogy a idegennek merre kell mennie, mire az minden ok nélkül

a rendőrt kétszer pofonütötte, úgy, hogy a rendőrnök két foga kiesett.

Amikor a rendőrt elöntötte a vér, a támadó nyugodtan azt mondta: — **Most már rendben van!** A rendőr kiáltására a járőrelők körülfogták a rendőrt támadóját, aki menekülni igyekezett. Hosszas dulakodás után azonban sikerült ártalmatlanná tenni, bérkocsiba ültették és a kezét megkötözve, a főkapitányságra hajtattak vele. Kihallgatása alkalmával elmondta

Sveifert Istvánnak hírdják, bácsbokodi kereskedő. Szombat délután érkezett a fővárosba, hogy üzleti dolgát elintézzé. Vasárnapra virradó éjszaka a **San Remo-szállóban** akart megszállni, de nem tudta, hogy merre kell menni és azért kérdezte meg a rendőrt.

Arra vonatkozólag, hogy Alföldi János rendőrt mi rt támadta meg, azt válaszolta, hogy **ellenállhatatlan kényszer hatása alatt ütött rá a rendőrré.** Különbön ő maga sem tudja, hogy miért tette, előzőleg azonban egy kávéházban sok bort ivott. Az ellenállhatatlan kényszer hatása alatt veredő bácsbokodi kereskedőt a rendőrség letartóztatta.

Görög kormányválság

Athén, november 26

(Havas.) A Krokidas-kormány helyébe a lapok értesülése szerint katonákból álló kormányt neveznek ki.

Conthes ezredes lesz a miniszterelnök tárcá nélkül. Külügyminiszter előreláthatóan **Alandrisz** volt berni követ lesz. A volt kormány fő tagja hir szerint megtartja tárcáját. A végleges miniszteri névsort a király és a forradalmi bizottság közt ma tartandó megbeszélésen állapítják meg. Arról beszélnek, hogy **Plastiras** ezredesre katonai diktatóri hatalmat ruháznak.

Az olasz kamarát elnapolták

Róma, november 26

(Stefani.) A kamara 275 szavazattal 90 ellenében határozati javaslatot fogadott el, amely a kormányt 1923 december 1-ig megad minden felhatalmazást az adórendszer és a közigazgatás újjászervezésére. A kamara ezután Mussolini miniszterelnök indítványára üléseit bizonytalan időre elnapolta.

A brüsszeli konferencia

Páris, november 26

A belga kormány a **Matin** brüsszeli távirata szerint nem hívja össze a brüsszeli konferenciát, ha nincs biztosítéka arról, hogy az eredményes is fog járni. A szövetségesek decemberben Párisban, vagy Londonban ismét tanácskoznifognak.

Tiltakozás a kassai nagyszupa ellen

Prága, november 26

A ruszin nemzeti párt Eperjesen kongresszust rendezett, amelyen élénk tiltakozás hangzott el a kassai nagyszupa életbeléptetése ellen. Egyöntetűen követelték, hogy az Erdős-Kárpátok a Poprádtól a Tiszáig terjedjenek. Állást foglaltak az ellen is, hogy az Erdős-Kárpátok ukrainizálják, amivel a cseh külpolitika legalább etnográfiailag meg akarja valósítani a közvetlen korridor Oroszország felé.

HIREK

Takács csemegekereskedő büntetését helyben hagyta a Kuria

Oszibarack-drágításért két heti fogház — A Hétfői Napló tudósítójától. —

A budapesti büntetőbírószék úszorabírósi tanácsa a nyár folyamán árdrágító visszaélést vétség miatt felelősségre vonta Takács Odón Kossuth Lajos ucai csemegekereskedőt, mert az oszibarack kg.-ját a rendes forgalmi árnál jóval drágábban árultotta. Az úszorabírósg repülőtáncos előtt azzal védekezett a vádlott, hogy ő maga is drágán vásárolta az oszibarackot Balassa Ferenc piaci árútól. Ez azonban nem szolgált védelemre, mert az úszorabírósg mellett működő detektívek erre előállították Balaskót is és mind a kétőt elítélték. Takács Odón csemegekereskedő kétheti fogházat és négyezer korona pénzbüntetést kapott.

Az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be a kir. Kuriahoz, akik azonban a semmisségi panaszok elutasításával az úszorabírósg ítéletét helybenhagyta.

— A Petőfi-centenárium. A Petőfi születésének századi évfordulója alkalmából rendezett ünnepsorozatban második ünnepélyes nagygyűlést vasárnap délelőtti féltnegykor tartotta a Petőfi-Társaság. Utána a Budai Dalárdá énekelte a nemzeti imát. Majd Szávay Gyula főtitkár tett jelentést. Vértessy Gyula és Farkas Imre felolvasták Petőfihöz, Petőfiről költeményeket. Szávay Gyula főtitkár pedig a távollevő Móra Ferenc egy költeményét. Császár Elemér, a Társaság alelnöke Petőfi szerelmes költeményeiről írt tanulmányt olvasta fel. Bánffy Erzsébet szerelmi dalokat, Bihary Ákos Petőfi családi költeményeit szavalt. B. Sándor Ersei Petőfi-dalokat énekel. Paulay Ersei pedig szavalt. Az ünnepélyes ülést a Budai Dalárda énekelte le.

— A munkásság és a Munkásbiztosító autonómiajárt. Hatalmas munkástömeg gyűlt össze vasárnap délelőtti a Vasmunkások Thököly úti otthonába, hogy tiltakozzék a munkásbiztosító pénztár autonómiajának elvételé ellen. A nagy gyűlést Gál Benő, a szakszervezeti tanács helyettes elnöke nyitotta meg. Az elnök Rothenstein M. nemzetgyűlési képviselő beszédében tiltakozott a pénztár autonómiajának elvételé ellen. Az előadó Kitzler Lajos nemzetgyűlési képviselő tartotta meg ezután beszédét és beterjesztette a határozati javaslatot, amely követeli a munkásbiztosítóknak legalább az 1907. törvény szerinti autonómiaját. A határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

— A Magyar Békégyűlést ülés. A Magyar Békégyűlést vasárnap délelőtti 11 órakor Giesewin Sándor elnökléte alatt ülést tartott a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. A termet szűlfelgész megrögzöttség előtt Giesewin Sándor nemzetgyűlési képviselő nagy beszédet mondott a békégyűlések feladatáról. Ezután Mellern Mikolaj Eugénie is megemlékezett a feminista békemozgalmat és e célra alapított propagandafeladatokról. Az ülés után a feministák gyűlése következett volna, ezt azonban a rendőrség nem engedélyezte.

— „Csikós”-ból — „Szávits”. A hátsólap lapokban olvasható, hogy a bencs belügyminiszter megengedte Csikós István volt városi főmérnöknek előbb budapesti, most szentlőkunak, hogy ő és gyermekei család nevüket Szávitera változtassák és használják.

— 600 cseh tiszt és „Állami ünnep”. A Nánási István Pozsonyból azt a hírt jelentette, hogy a vizsgálat eddig eredményes megállapította, hogy az október 28-án rendezett cseh állami ünnepségen több mint 600 tiszt nem vett részt. A tiszték legnagyobb része engedélyt és igazolást nem kért elvételére és napon Pozsony városából. A határozati parancsmozgás valamennyitükre szigorúan meg fogja büntetni.

Verekedés rendőrök és egy körözött kőművessegéd között

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A lapok közölték, hogy a rendőrség körözött-levelet adott ki Kossuoki Attila kőművessegéd ellen, aki négy héttel ezelőtt a nyugati pályaudvaron véresen vert egy rendőrt. Miközben a detektívek nyomoztak utána, egy névtelen levélben figyelmeztették a rendőrséget, hogy Kossuoki Erzsébetfalvany rejtőzködik Tikovics Pálné lakásán.

Szombaton két rendőr ment ki Erzsébetfalvára, hogy Kossuokit előállítsák a főkapitányságra. Amikor Kossuokit meglátta a rendőrök, az ágyba hújt el, a rendőrök azonban megtalálták. Felszólították, hogy kövesse őket a főkapitányságra. Kossuoki azonban nem engedelmessé vált.

— A Gyermekek Vigadóban. A Vigadóban két nap előtt megnyílt kiállításra fetszős elrendezésben felvonnó mináz, ami a modern gyermek életétől, ruházódásától, szórakozásától elválaszthatatlan. Az első vásárnapon vagy harmincezer ember nézte meg a kiállítást. A délelőtti órákban Zsófia és Magdolna főhercegnők, József Ferenc főherceg és Erzsébet királyi hercegnő, Szeferied grófné is meglátogatták a kiállítást, ahol Fröhlich Károly vezérigazgató, Singer Róbert igazgató, Zsombor Géza államtitkár, Friedricsdorf Adalbert igazgató, Járóssy Jenő és Schöber József százados kálauzálása és szakszerű magyarázata mellett azonos meglepetés mindent a nem gyűlést díszíti a kiállítás szépsége és művészi érdekessége. József főherceg, gyermekkel egy óránál tovább időztek a kiállításban és távozásukkor melek elismeréssel adózták a kiállítás rendezőineknek.

— Fiume olasz válogerekből — gazdagodik. Fiume az utóbbi időben furcsa látogatottsággal lát átállanosan ismert egész Itáliában. Olaszországban ugyanis a házasság felbontása lehetetlen, ezzel szemben Fiumében még mindig a régi magyar törvény van érvényben, mely a válást megengedi és ezért egy év óta tömegesen sietnek az olaszok Fiuméba elválni. Egy év leforgása alatt 15.000 olaszországi házasság bontottak fel Fiumében. Egy-egy elváltas különböző taksái 20.000 lírát tesznek ki. Jelenleg ezek a taksák még a város jóvédelmeinek a felét és így Fiume városa „felszabadulása” óta úgyiszlólván a házasságok felbontásából él.

— Tíz egy asztalosműhelyben. A Práter-utca 64. szám alatt lévő asztalosműhelyben vasárnap este eddig még ismeretlen okból tűz támadt. A tüzet a közelben lévő rendőrszem véte észre és rögtön a tűzoltókat hívta ki. Kivonult a központi, VIII. ker. és IX. ker. tűzoltóság, amely egyóránál munka alatt eloltotta a tüzet. A tűzoltóság gyors beavatkozásának köszönhetően a kár jelentéktelen.

— Elmentek. Szombaton délután Boda. Antal 68 éves asztalosmester a Küld Kerespet-utca egy Rékoszentmihály felé haladó villamos el vette magát. A villamos kerekkel haladt a gázolták a szerencsétlen embert, úgy hogy a kihívott mentők már segíteni nem tudtak. Ongyilkosságának okáról levelet nem hagyott hátra. Holttestét a bonctani intézetbe szállították. — Vasárnap reggel 7 órakor a Rottenbiller-utca nyolc szám alá hívták ki a mentőket, ahol Kiszár Mária hasznonyolódva esedeletlenül a felmeletről az udvarra vetette magát. Csoodlatosképpen nagy ijedelmén és kleebb-nagyobb horzsolásokon kívül semmi baja nem történt. — A Szevésség-utca 45. szám alatt Hábel Róza 34 éves hivatalnoknő felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, meghalt. Ongyilkosságának oka ismeretlen. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

— Sárépi, hédépi kapható és javítható Neumannsal, Nagymész uca 44.

— Művészi fényképet — „Mona Lisa” Erzsébet körút 30. Szépi, Satalit, nagyt, megköriki.

— Héd- és sárépi kapható és javítható Szányi, Markóid és Reid. VII. Kertész uca 54.

kedett. — Mutassák meg az elővezetési parancsot, — mondotta, mert annélkül nem megyek.

Majd hirtelen egy üveget kapott fel az asztalról, amelyet Medgyes Lőrinc rendőr fejéhez vágott. A rendőrök kardot rántottak, erre Kossiki székkel hadonászott ágya körül és kiszaladt a honyhába. A rendőrök oda követték, mire Kossuoki konyhakésti kapott fel és az azzal Medgyes a kezefején és a vállán megsebesítette.

Végre sikerült a dulakodó embert ártalmatlanná tenni és erősen megvasalva bekísérni a főkapitányságra. Ott kihallgatása után letartóztatták.

SZI. HÁZAKRÓL, SZINÉSZEKRŐL

A főpróba

körül felhát rend lesz a jövőben — remélhetőleg. Már maguk a szereplő színészek tiltakoznak a mai főpróba ellen és teljes joggal. A publikum, amely ma főpróbaára jár, részben az előkelőségek, divat-közönségből, részben a bárók és gőzfürdők (tűrszendegeiből) rekrutálódk, de azokat, akiknek számára a főpróbát tartják: írótak, színészeket, újságírókat már csak elővéte találai ezeken a délelőtti előadásokon. Eppen a legutolsó főpróba egyikén volt alkalma e sorok írójának az erkély harmadik sorában látni Dalnok Viktort (akinek pedig talán mégis csak volna valami köze a színházhoz), míg a földszinten, a legelső sorok egyikében, mint ismeretes, egy lábapolóművész terpezkedett. Az erőlyes nyomásnak engedve azonban, hírszerint, a színházak ezután megkezdették a nyilvános főpróbákat és meglát be lehet menni majd a földszintre szegény színészek, újságíróknak (aki este nem mehet színházba) meghívóval és kabátban. Mert az az igaz főpróba, ahová kabátban lehet bemenni, ahol a ruhátár nem kötelező, ahol a jegy nem helyre szól, mindenki oda ülhet, ahová akar, ahol egyszerű főpróba van és nem pre-premier. Az állami színházknál — el kell ismerni — eddig is így volt. Kínosan ügyeltek a tükörurak, hogy csak az arra hivottak kapjanak meghívót és akik meghívót kaptak, azoknak dukált is. És ezért less öröme — amíg a magán-színházak a reformot végrehajtják — az a Operaház péntek délelőtti publikumának, amely a három egyfelvonásos főpróbájára fog az Andrássy-úti dalszínházban összegyűlni.

A Népszínház

régi gárdájának vendégszerepléséről a Nemzetben ma kiragaszották a szép, piros betűs plakátokat. Nem sok újat hozott a hirdetés, hiszen mindenki tudta már, kit és milyen szerepben fog viszontlátni a régiék közül, a plakát csak azt tette kétségessé, hogy — viszont fogja-e látni őket? Mert a nagy papíros-lepedő alján tájékoztatóul közölt helyarák bizony egy kisése borsosak. Sőt Nagy borsosak. És ez bizony kár. Mert hiszen teátrum gurdandinek is kedves, fnom, bájos a felelevenítés, de igazában azok örültek neki, azok késülték rá, azok várták csillagó szemmel, akiknek a multjából hoz vissza egy darabot. Öreg nélkül készítették elő igazottal kézzel a csipkék, selyem, levendula-szagrú színházi ruhát, öreg bácsikak próbálták tükör előtt, jó-e még a régi frakk, nem rágta-e ki vajjon a moly a ferencjósokát. De éppen ezek, — sajnos — a régi közpóstaty, a régi

intelligencia (annyszor eláirt bánat már) nem tud ma öt meg tízezer koronát adni egy-egy ülőhelyért. Régi rajongói közül csak kevesen lesznek ott Blaha Lujzának és Szirmai Imre füle is új muzsikának fogja hallani a régi tapsvirágot. Megint csak az új gazdagok lesznek ott, ami szomorú, de belle kell nyugodni, mert fontos mégis csak az, hogy a segélyvezetés, meg nyugdíjalapra minél több pénz gyűljön egybe. De valómíképpen talán mégis segíteni lehetne a bajon: Ismétléjük meg az előadást olcsó helyarákkal. És erre a második reprize csak azok kapjanak jegyet, akik a keresztlevéllel igazolják, hogy *ünnepszendegek* már elmentek és akik meg tudják mondani, hogy annak idején melyik szerepben tetszett nekik Blaha Lujza, Kúry Klára, Kassai Vidor, Pálmay Ilka, Komlóssy Emma, Szirmai Imre a legjobban. A jövővelme kevesebb lesz, de a taps biztosan melegebb, lelkesebb, és nekik kedvesebb.

Molnár Ferenc

uj darabjához, az Égi és Földi Szerelemhez négy hétra előre elfogyták a jegyek. Különös. A sajtó egyrésze úgy levágta a darabot, hogy darab legyen, aki az llyesmi után után még talpra áll. Az Égi és Földi Szerelem talpra állt, sőt, most áll csak a talpán igazában. A magyarzata ennek pedig roppant egyszerű. A levágó kritikus urak — tisztelt a kivételnek — már úgy mentek el a főpróba, hogy: „no, ezt a darabot (vagy ezt a Molnárt) most aztán levágom”. És meg is tette. De publikum nélkül számított. Mert így okoskodott: a publikum olvassa, hogy a darab rossz. Rossz a darab? — mondja Publikum — akkor nem megyek el. Elhelyett Publikum olvassa, hogy a darab rossz és így szól: Rossz Molnár-darab? No, ezt megnézem, mert ilyet még nem láttam. És megnézi, ha addig éi is. Aztán kijön a színházból és így szól: Rossz darab? Nem is rossz darab. Sőt. Nagyon is jó darab. Mert a publikumnak — sajnos meg van a maga véleménye. De — ezuttal a kritikusról is.

• A Vágasné és heti másorat a szon legnagyobb sikereiből állították össze. A legfrissebb udjonés, a Cabóti műveléssel szerepel a Cserebere, a Három nővér. Hozzabá pihenés után színe kerül pntekén a Baccarat, szombaton — éjjeli előadás — a Csodagyermek.

• A Király-színház slágeroperetteje „A hajadér” jövő héten is minden este műsoron van Fedák Sírival, Honthy Handával, Rátkával, Nádorral, Latabárral, Vágóval, Hásszál, Raskóval, Sárossyval, Síró Annával és Dr. Erdélyivel a főszerepekben. Most vasárnap délután a „Három a tánc”-ot, jövő vasárnap délután Albert Ersei vendégjátékával János víziát adják 3 órakor mérsékelt helyarákkal.

• P. Márkus Emilia a Magyar Sínházban. Rendkívül érdekes előadás lesz a jövő szombaton a Magyar Sínházban, mikor is P. Márkus Emilia, a Nemzeti Sínház Huszár művésznője igazgató-színház szíves engedélyével egyik legfrissebb szerepét, Jaqueline-t játssza el Bissou nagyhírű darabjában, a „Névtelen asszony”-ban. A darab több főszereplő Törzs, Tarnay, Urby, Körményi, Stella, Kabos és Pártos lesznek.

• Darvas Lili, Báthory Gisa, Péni Blanka, Törzs, Stella, Körményi, David és Toronyi játsszák a jövő héten hetén, kedden, estérőlkét, pntekén és vasárnap este az „Égi és földi szerelem” szenzációs sikerű főszerepét. Szórdán a mulatósok „Gretchen”, most vasárnap délután a „A kis lord”, jövő vasárnap délután a „Sínház” meg 3 órakor mérsékelt helyarákkal.

• A Ragusa hercege huszónötödik. A Fővárosi Sínház nagyterem látványos operetteje, amely pntekén éri el első jubileumát. Kiállításának gundagságát, vidám mesejelét, finom muzsikáját, előkelő látványt és nagyterem szereplőivel estéről-estére szívtel bánhat vonz. A premier kitűnő együttes: Pártos Sári, Törzs Karola, Sziklai, Szendrői, Boross és Horti előre igéri a Székesévi jubileumok dátumát. E héten

VASÁRNAPI SPORT

Ausztria-Magyarország (0:1) 2:1

Súlyos kudarcral végződött a két ország válogatott legénységének ötvenedik találkozása. Honi pályán, lelkesítő közönség előtt, amely már egymagában is félsikerrel ér fel, az első félidő még győzelmesen befejezte a második félidőben pedig egy „hirtelen sült”, tartalékokkal agyonspékelt (s tegyük hozzá, szerencsésen) dekadens osztrák futball képviselői teameit határozott, menthetetlen jubiliárius vereséget szenvedni, mindegy sokkal több, mint amennyire a 20.000 főnyi közönség el volt készülvé.

Egyetlenegy mentés volta részünkre: s az Vogl II. súlyos balesete, mely teljesen lehangolta a egyidőre féltett felforgatta a csapatot. S az ilyen felforgató csapat játéka pedig nem szükséges kommentálni.

Az osztrákok jobbák voltak, meséremeltem győzelmet arattak, amelyet első sorban fardhatatlanul küzdő halfostrának és lelkes, meglepően jó debütáns fiataljainak köszönhetünk. De még így is Vogl II.-nek és Kertész II.-nek illik is megnyerhetők volna a meccset. Sajnálatos tény, hogy Kertész II. inkább jobbjának old-oy csapatban a helye. Hírzer Weisz szárnytól nem várunk nagyot sokat. Nem is eszlódtunk bennük. Az Orth-Molnár-pár tudománya pedig eszlótt mondott.

Tóth a mezőny legszámalmasabb, Blum pedig a leghorokusabb alakja. Vogl III. fivére nélkül 50 perccel kevesebbet ér. Fehér munkáján felülütött a közönség. Mindent mentett, amit egyáltalán menteni lehetett.

A mérkőzés lefolyása egybóként a következő:

Magyar támadással nyílik a játék s a magyar csatárak sürdün jutnak el az osztrák kapuhoz, de a belső hármas el-

idegeskedi a kínálóké helyzeteket. Az osztrák támadások ritkábbak, de veszélyesebbek. Egy időre mintha lanyhulna a különben is gyanus hangulatú csapat tempója. A közönség hatalmas, ellenállhatatlan biztatásba kezd s az eredmény meg is van. Molnár a 21-ik percben Herig beadását goabla fejeli. Most pedig az osztrákok kapnak lábra s erőtlik az iramot. Ekkor esik meg Vogl II.-vel a sajnálatos baleset, amelynek következményeképpen kénytelen elhagyni a pályát, helyét Kertész II.-nek engedi át, akinek helyét pedig Molnár foglalja el. Így a csatáronkunk támadást veszteszte. Mikor kitűnt, hogy Vogl II. harcoképelemlé vált, Zatykó foglalta el a helyét.

A második félidő hatalmas osztrák támadással indul. Föllelven a magyar csapat győngéit, igyekeznek azokat kihasználni. Egyik támadás a másikat követi, amelyet védelmünk csak nehezen tud parolizni. Kertész II. gáncsója Fischert, büntető-ugrás a 16-os vonalról s a lapda védhetlenül megy a felső bal sarokba. A 23. percben pedig az osztrák jobbszélsők kizsókik, pár méterrel védhetetlenről, s az ötvenedik mérkőzés 2:1 arányban nyírik az osztrákok. S csak most kap észbe a magyar csapat, győnyörű támadások következnek. Orth, Molnár, Herig felváltva hozták veszélybe az osztrák kaput, de hiába már késő, a szerencse Ostricnek mellé szegődött. Az utolsó negyedóra is gyümölesten, hatalmas magyar fölényvel telik el.

II. osztályu bajnokcsig:

BEAC-TTC 1:0. Ékszereszek-Posta 2:0.

MSZJ ifj.-BKAC 4:1.

kedden, a jubiliárius pénteken, szombaton és a jövő hétfőn szerepel az operett a színház műsorán. Szerdán új betanulással adják a *Carment*, melynek címszerepét Nagy Izabella adja. Uj Micelló leez H. *Szilag* Erzi és új Escamilla Srósi Andor, Don Jose *Ocskay* kezében van. Bendezi dr. *Dalnoky* Viktor, veszenyű *Arányi* Emil. Csütörtökön Trilby megy *Aquiva-Adler* Adelával, vasárnap délután a *Hamburgi menyasszony* Petráss Sárival és vasárnap este a *Carment* folytatja sorozatát.

A „Kékszakáll nyolcadik felesége”. A Belvárosi Színház szenzációs sikert vígjátéka jövő héten is minden este szíre kerül Somlayval, Z. Molnárral, Harsányival, Bórczival, Titkos Ilonával, Benedek Margittal és Szilágyi Rózsival a főszerepekben. Ugyanott adják most vasárnap délután is 3 órákor rendezést helyarárral, míg jövő vasárnap délután „A gazdag lány”-t ismétlik 3 órákor ugyanazon est helyarárral.

A „Szép Heléná” 25-édszür. Jövő szombaton 25-ik előadását éri meg a „Szép Heléná” a Blaha Lujza-színházban, ahol esténként zeufelősszint ház lapot a szebbnél-zebb Ofenbach-melodráknak. A nagyszerű darab minden este műsoron van, mindannyiszor Péchy Erzsével, a színház kiváló vendégével a címszerepben. Most és jövő vasárnap délután a népszerű „Lill báróné”-t ismétlik 3 órákor mérekkelt helyárral mellett.

Állandó táblás házakat vonz az Andrásy úti Színház kiléno műsora, melynek nagyszerű darabjait: „Síró és nyelű királykisasszony”, „1-20 osztály”, „Szeretlek”, pompás tréfái és magán-számai minden este szíre kerülnek a jövő héten, valamint most és jövő vasárnap délután fél 2 órákor mérekkelt helyárral.

Apollo-Kabaré a Helikonban. Napról-napra zenéret nézőtér előtt játézik az Apollo-Kabaré népszerű művészgárdája, amióta a régi házból kizsírított műintézet az eskütéri Helikonban megtelepedt és igazán művészi hullékot talált. Vasárnap is az utolsó helyig megtelt a szép színház és a közönség szemlélatomást gyönyörkűdött a második előadás felé közeledő Vonósszegezenben, amelynek kagacató, tréfás szerepeiben Salamon Béla és Szemes Ernő váltak ki oly közvetlenséggel, hogy pompás kedvik, derült hangulatuk átragad az egész közönségre. A műsor többi száma is gülelés és mulatósgozás. Az Apollo-Kabaré előadásai 9 órákor kezdődnek a Helikonban. Jegyek telefon utján (38-35), a pénztárnál, Bárdnál és a Színház Élet boltjában kaphatók.

A Palace-művésztelep. A közönség változtatlan érdeklődése kíséri a Palace-művészterem novemberi műsorát, melyen a pompásabbnál-pompásabb kabareézámok követik egymást. Az érdeklődésre rászóglalt nagybecsű művészgárdája miatt is, amelyben Kováry Gyula, Szász Ilona, Herzegh Jenő, Ujváry Ferenc, Boross Géza, Ferenczy Károly ragyogtatók tehetségek. A sok mulatózó szözlőszámok mellett nagy sikere van a Messzahalló című fordulatossz bohózatnak, a Faragó hitvesce operának és Krondorf című kagacató mókának.

MOZI

A Corvin-Színház

...talán nélkül mondhatjuk — megneveve a főváros területét azzal, hogy mozgalmas esti élet várászlott az űllött úr sarkára. Valóságos népvándorlás van a déltánti óráktól késő estig a főváros legújabb látványosságához. Érdekes megfigyelni, milyen hatással van a monumentalis palota a közönségre. A főváros elcsoraknokban a belépők szinte veszáshökkönek a szokatlann nagy arányú hatással alatt, de pár perc múlva már egészen otthonosan érik magukat. A büfé sajtóságos vonzóerővel bír mindenkire. A hölgyközönséget az invenciók ingerlik, a férfiak inkább a „Szabad dohányszív” fellás. Változatos itt az élet a hogy sonki el ne unhasse magát, arról külön zenekar is gondoskodik. Nagyszerű attrakcióknak hiszonyul a Szegé Viktor karnagy vezetés alatt álló szimfonikus zenekar, amely bármely színház zenekarral bátran kiállja a versenyt.

Mondani is felesleges, hogy a Corvin-Színház kitűnő vezetősége nemcsak a külföldesekre nem kimélt a pénzt, hanem méltó műsorral is gondoskodik. Priscilla Deaz „Az üzít vad” című hét-felvonású érdekesféléten gyönyörű film-regenyben excellál bravurálván. Szinte felülmúlja önmagát. Jelenetről-jelenetre fokozódó ágyrelámmel kíséri a közönség a pompás eszemlényt és az utolsó fel-

vonásban rendszerint megtapsolja Priscilla Dean vakmerőségét, mert játéknak ezt már nem is lehet mondani. A „Vanina” a mozgóképművészetnek legmókapóbb realiztikus filmműve. Százduló eszemlényével és finom művészi eszemlékkel ragadja meg a közönség figyelmét és hatása alól nem tudunk szabadulni az utolsó jelenetig. Tombol az erő az épp oly mélyre, mint szenzációs darabban. Wagoner és Asta Nielsen felülmúlhatatlanok. Nagyszerű kötélfonóssan amerikai burlesk „Peggy, az életmentő esztéti ki a nagyszabású és kitűnő műsört.

* **Femina** — az *Uránia* új műsora az olasz filmjátszás mesterei darabja. Egy izzó szenvedélytel teli asszony regénye ez, egy nagyvillági dámadé, akinek élet-történetében hosszú sora a férfiaknak szövdők. Mintha egy ókori Circe támadt volna fel a mai modern Rómában; olyan ez a szépséges asszony ragyogó palotájában. A film valóságos látványosság; a művészek játéka pedig mesteri. Az *Uránia* a nagyszerű filmjét 5. háromnegyed 7, fél 9 és 10.10 órákor mutatja be.

* **Femina** — az *Uránia* olasz mesterműve — 5. 7/7, 7/9 és 10.10 órákor.
* **Mozgóképek-Orion**. A Sodoma és Gomorra II. része, a Bünhédés, új szenzációt hatott, amennyiben az I. rész felülmúlja minden tekintetben. Leírhatatlan az a hatás, amit a közönségre gyakorol. Műsor másik nagy filmje, A tettek embere, érdekesfölt amerikai regény 3 felvonásában, főszereplője Hoot Gibson, aki híressé vált már bravúrjáról, aki ebben a szerepében is magával ragadja a közönséget. Az új Angol Híradó változatos és érdekes. (4, 6, 8, 10)

* **Femina** — az *Uránia* olasz mesterműve — 5. 7/7, 7/9 és 10.10 órákor.
* **A Kamarában** a nagyszerű Nyugat leánya és a Tenzer nyomorultját naponta 5, 7, 9 órákor.

* **Femina** — az *Uránia* olasz mesterműve — 5. 7/7, 7/9 és 10.10 órákor.
* **A Helikonban** 7/4, 5 és 7/4 órákor a kolosszális sikert aratott *Ermoloff*-film: *A szerelen boldogsága* és a nagy amerikai attrakció: *El s piratál*, a csodaszép *Vivian Martin* fellépővel.

* **Femina** — az *Uránia* olasz mesterműve — 5. 7/7, 7/9 és 10.10 órákor.
* **A Renaiszánsz Sodoma és Gomorra** befejező része és Tolstoj világhíri drámája Az élő halott. (4, 6, 8, 10)

tandó későbbi időpontban bocsátássek ki. Ezen tőkezsorításban egy a takarékpénztárral szoros üzleti összeköttetésben álló svájci pénzcsoport vesz részt.
* **Magyar Jelzálog-Hitelbank** 1921. üzleti éve 13,547,978 K 62 f. tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság a f. évi december 12-ikére egybehívott rendező közgyűlésen jövő évi tevékenységéről és az üzleti évről tájékoztatót tartoztatja, ezen nyereségből, valamint az előző évekből áthozott nyereségből 21,000,000 K egy „Ar-folyam-nyereséget” tartalkalálnak”-ba helyezték és 1,358,815 K 69 f. az üzleti évről vitassák át.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága a december 5-ére összehívott rendkívüli közgyűlésen az alaptőkének 100 millió koronára való felemelését fogja javasolni.

A Magyar-Német Bank igazgatósága Kummer Miksa helyettes igazgatót igazgatóvá, Schreiber Endre dr.-t és Becker Antalt pedig cégvezetőkké nevezte ki.
* **Magyar-Német Bank Részvénytársaság** alaptőkéjét 100,000,000 koronára emelte fel, 5 darab részvényre három új adatk. Joggycikarás november 30-ig.

A Magyar Általános Készédbánya Rt. szombaton megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta 82,000 darab új részvény kibocsátását. A részvényesek 2 darab régi részvényre egy darab 1923. évi szolvénylen ellátott új részvényt kaphnak 10,000 korona elbocsátási áron. Az elővételi jog a társulat főpénztárnál és a Magyar Általános Hitelbanknál és a 29-ét december 9-ig gyakorolható.

Magyar Általános Géggyár Rt. a társaság f. h. 30-án tartandó közgyűlésen az alaptőkének 37 millió koronáról 50 millió koronára való felemelését fogja indítványozni.

A Pöhös Villamos Rt. a november 30-iki rendkívüli közgyűlésen a 16 millió korona alaptőké 24 millióra emelt föl. Az összes új részvényeket a részvényeseknek ajánlja föl a közgyűlés által megállapított módozatok mellett.

A „Hungária” Műtrágya, Kénvas és Vegyipari Részvénytársaság mostani tőkeemlése alkalmával minden 5 részvényre egy új részvényt ajánl fel 8000 koronás árfolyamon a részvényeseknek megvételre. Az elővételt jog folyó h. 30-ikáig gyakorolható. Ezenfelül a részvényes megvételre a tartalékalapból 200 koronáról 400 koronára emeltetik fel.

Az Első Magyar Mechanikai Fordóggyár, Hermann János és Fiat Rt. (a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekeltsége) alaptőkéjét 75,000 darab 200 koronára új részvény kibocsátásával 5 millióról 20 millió K-ra emelt föl.

A Pesti Tőzsde új száma nagyrészt cikkekben számol be a bankok ostalék-emeléséről stb. Szerkesztés és kiadóhivatal Budapest, VI., Izabella-utac 43.

KÖZGAZDASÁG

A Magyar Általános Hitelbank közli, hogy most megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet alaptőkéjének 350,000 darab 400 K n. é. 1923 január 1-től osztalékjogossá új részvény kibocsátása által 280 millió koronáról 420 millió koronára való felemelését olyképpen, hogy az eddigi részvényeseknek az összes új részvényekre 2:1 arányban egyenként 5000 korona áron elővételi joguk van, mely folyó h. 27-ét december 7-ig bezárólag gyakorolható. A közgyűlés egyúttal tudomásul vette, hogy az alaptőkeemlése keresztülvitelével az intézettel szoros üzleti összeköttetésben álló elsőrangú bankcégek biztosítják. A művelet lebonyolítása után a bank saját tőkéje (alaptőke és kumulatott tartalék) mintegy két és háromnegyed milliórd koronára fog emelkedni.

A Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank folyó h. 24-én tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy december h. 5-re rendkívüli közgyűlést hív egybe, amelyen az intézet alaptőkéjének 200 millió koronáról 350 millió koronára való felemelését fogja javasolni. Az igazgatóság indítványa értelmében a kibocsátandó részvényekből 250,000 darab a régi részvényeseknek fog elővételre felajánlani, mely 125,000 darab elhelyezésre tekintetében több évi zárolás mellett, gondoskodás történt.

A Hazai Bank tőkeemlése. A Hazai Bank Részvénytársaság igazgatósága elhatározta, hogy a november 29-ére egybehívott rendkívüli közgyűlésnek minden öt darab 200 K n. é. részvénynek egy darab 1000 K n. é. részvényre való bocsátételét fogja indítványozni. Egyúttal javasolni fogja az alptőkének 150 millió koronáról 350 millió koronára való felemelését akként, hogy a kibocsátásra kerülő összes részvények a részvényeseknek fognak átvételei felajánlani. A folyó üzletre kedvező eredményre számít — értéktőlcsúsként — a múlt évnek lényegesen magasabb osztalék megállapítása várható.

A Magyar Országos Közsépmű Takarékpénztár igazgatósága az 1922. december 31-ikére egybehívandó rendkívüli közgyűlésnek az alptőkének 72 millió koronáról 108 millió K-ra való felemelését fogja indítványozni olyképpen, hogy 40,000 új részvény és további 20,000 részvény az igazgatóság által megállapít-

gummisarak a cipőt tartóssá és elegánsabbá teszi.

Exlikörök
„EK” likörgyár r.t. Bpest.

Elegáns, előkelő, ragyogó az

OSTENDE

ESTI ÉTTERME

Idegenek találkozóhelye

VARJAS

elsőrangú zenekar élén énekel!

Nagy választék!

Polgári árak!

Felcél: szerkesztő: Dr. ELEK HUGÓ
Kiadás: „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat
Zsomvető: Gunosek György.